

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 95/16

Luksemburg, 13 września 2016 r.

Wyroki w sprawach C-165/14 Alfredo Rendón Marín / Administración del Estado oraz C-304/14 Secretary of State for the Home Department / CS

Prawo Unii nie pozwala na automatyczną odmowę udzielenia zezwolenia na pobyt obywatelowi państwa nienależącego do Unii, który sprawuje wyłączną pieczę nad małoletnim obywatelem Unii, ani na wydalenie tego obywatela z terytorium Unii wyłącznie ze względu na jego wcześniejszą karalność

Możliwość zastosowania środka wydaleniowego zależy od tego, czy ów środek jest proporcjonalny oraz uzasadniony osobistym zachowaniem obywatela państwa trzeciego, przy czym zachowanie to musi stanowić rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie godzące w jeden z podstawowych interesów społeczeństwa przyjmującego państwa członkowskiego

Dwóm obywatelom państw nienależących do Unii sprawującym wyłączną pieczę nad małoletnimi dziećmi mającymi obywatelstwo Unii organy przyjmującego państwa członkowskiego, którego obywatelstwo owe dzieci posiadają, odpowiednio, odmówiły wydania zezwolenia na pobyt oraz wydały decyzję o wydaleniu, motywując to wcześniejszą karalnością tych obywateli. Alfredo Rendón Marín jest ojcem syna mającego obywatelstwo hiszpańskie oraz córki mającej obywatelstwo polskie, nad którymi sprawuje wyłączną pieczę. Wspomniane dzieci od zawsze mieszkały w Hiszpanii. Z kolei CS jest matką dziecka mającego obywatelstwo Zjednoczonego Królestwa, nad którym sprawuje wyłączną pieczę.

Uwagę prasy zwraca się na fakt, że sprawa C-304/14 została przez brytyjski sąd odsyłający wniesiona w sposób zanonimizowany na podstawie odpowiedniej decyzji tego sądu („Anonymity Order”) podjętej w celu ochrony interesów dziecka.

Tribunal Supremo (hiszpański sąd najwyższy) oraz Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London [sąd wyższej instancji (wydział ds. imigracji i azylu) w Londynie, Zjednoczone Królestwo] zwróciły się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy wcześniejsza karalność obywatela państwa trzeciego sprawującego wyłączną pieczę na małoletnim obywatelem Unii może stanowić jedyny powód odmowy wydania mu zezwolenia na pobyt bądź jego wydalenia.

W ogłoszonych dzisiaj wyrokach Trybunał orzekł przede wszystkim, że prawo Unii stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które w sposób automatyczny wyklucza możliwość udzielenia zezwolenia na pobyt obywatelowi państwa trzeciego, rodzicowi małoletnich dzieci będących obywatelami Unii i znajdujących się pod jego wyłączną pieczę, ze względu na jego wcześniejszą karalność, jeżeli wspomniana odmowa lub wspomniane wydalenie zmuszają dzieci do opuszczenia terytorium Unii.

Trybunał wyjaśnił przede wszystkim, że dyrektywa w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu¹ ma zastosowanie do obywateli Unii oraz członków ich rodziny, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami. W rezultacie wspomniana dyrektywa znajduje zastosowanie do sytuacji A. Rendóna Marína i jego mającej obywatelstwo polskie córki, ale już nie do sytuacji A. Rendóna Marína i jego mającego

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. 2004, L 158, s. 77 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 5, t. 5, s. 46).

obywatelstwo hiszpańskie syna, ani też do sytuacji CS i jej mającego obywatelstwo Zjednoczonego Królestwa dziecka: dzieci te bowiem od zawsze mieszkały w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiadają. Wobec tego tylko A. Rendón Marín i jego mająca polskie obywatelstwo córka mogą korzystać z prawa pobytu na podstawie tej dyrektywy.

Trybunał wskazał następnie, że traktat FUE przyznaje wszystkim osobom posiadającym obywatelstwo państwa członkowskiego status obywatela Unii. Ze względu na posiadanie tego statusu każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Trybunał stwierdził wobec tego, że powyższe prawo przysługuje, jako obywatelom Unii, synowi M. Rendóna Marína oraz dziecku CS. Trybunał wyjaśnił, że **traktat FUE sprzeciwia się wszelkim środkom krajowym, których skutkiem byłoby pozbawienie obywateli Unii możliwości skutecznego korzystania z istoty praw przysługujących im w związku z posiadaniem statusu obywatela Unii.** Powyższa sytuacja miałaby miejsce, gdyby odmowa wydania zezwolenia na pobyt obywatelowi państwa trzeciego lub wydalenie takiego obywatela zmuszały jego będące obywatelem Unii dziecko, nad którym ów obywatel państwa trzeciego sprawuje wyłączną pieczę, do towarzyszenia mu, a w konsekwencji do opuszczenia terytorium Unii.

Trybunał sprecyzował jednak, że status obywatela Unii nie pozbawia państw członkowskich możliwości wprowadzania **ograniczeń** prawa pobytu obywateli Unii i członków ich rodzin (niezależnie od tego, czy owo prawo jest wykonywane na podstawie dyrektywy czy traktatu) **uzasadnionych** w szczególności względami **porządku lub bezpieczeństwa publicznego**. Tego rodzaju ograniczenia muszą jednak szanować postanowienia Karty, **zasadę proporcjonalności** oraz opierać się na **osobistym zachowaniu danej osoby**, tak aby można było ustalić, czy owa osoba stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla społeczeństwa przyjmującego państwa członkowskiego. Ocena proporcjonalności owego ograniczenia musi uwzględniać określone kryteria, takie jak czas trwania pobytu danej osoby na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, jej wiek, stan zdrowia, sytuację rodzinną i ekonomiczną, integrację społeczną i kulturalną w przyjmującym państwie członkowskim, stopień więzi obywatela państwa trzeciego z krajem pochodzenia, a także ciężar gatunkowy popełnionego przestępstwa.

W odniesieniu do sytuacji A. Rendóna Marina, Trybunał wyjaśnił, że sam fakt, iż został on skazany w 2005 r. nie może uzasadniać odmowy wydania mu zezwolenia na pobyt, bez dokonania oceny jego osobistego zachowania oraz jego ewentualnego zagrożenia dla porządku lub bezpieczeństwa publicznego.

Trybunał przyznał ponadto, że w wyjątkowych okolicznościach **państwo członkowskie może zastosować środek wydaleniuowy motywowany wyjątkiem związanym z koniecznością utrzymania porządku publicznego oraz ochroną bezpieczeństwa publicznego, przy czym pojęcia te muszą być interpretowane ściśle.** W celu uzasadnienia takiego środka wydaleniuowego, należy **ocenić, czy**, z uwagi na przestępstwo popełnione przez obywatela państwa trzeciego sprawującego wyłączną pieczę nad małoletnim obywatelem Unii, jego **osobiste zachowanie stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla podstawowych interesów społeczeństwa.** W tym względzie należy mieć na uwadze kryteria wymienione powyżej. Zdaniem Trybunału, w przypadku CS to do sądu brytyjskiego należy **dokonanie konkretnej oceny stopnia zagrożenia, jakie stanowi jej osoba oraz wyważenie wchodzących w grę interesów** (a więc zasady proporcjonalności, nadrzędnego interesu dziecka oraz praw podstawowych, których poszanowanie zapewnia Trybunał).

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793